

Satiksmes ministrija

**Izaicinājumi publiskās autoceļu un dzelzceļa
infrastruktūras finansēšanā – regulējums, resursu
piesaiste, iespējamie finansēšanas modeļi.
Lidostu infrastruktūras finansēšana, publiskā finansējuma
piesaiste.**

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
strukturāfundi un
Kohēzijas fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Satiksmes ministrija

Autoceļu infrastruktūras finansēšana: autoceļu tehniskais stāvoklis

Melno segumu stāvoklis 2015. gadā, % no kopējā garuma

Autoceļu seguma stāvoklis pēc vizuālā vērtējuma	Galvenie autoceļi, %	Reģionālie autoceļi, %	Vietējie autoceļi, %	No kopējā garuma, %
Ļoti labs	30	12	8	15
Labs	15	18	22	18
Apmierinošs	12	21	27	21
Slikts	23	21	21	21
Ļoti slikts	20	28	22	25

Grants segumu stāvoklis 2015. gadā, % no kopējā garuma

Autoceļu seguma stāvoklis pēc vizuālā vērtējuma	Reģionālie autoceļi, %	Vietējie autoceļi, %	No kopējā garuma, %
Labs	14	7	8
Apmierinošs	46	51	50
Slikts	40	42	42

Satiksmes ministrija

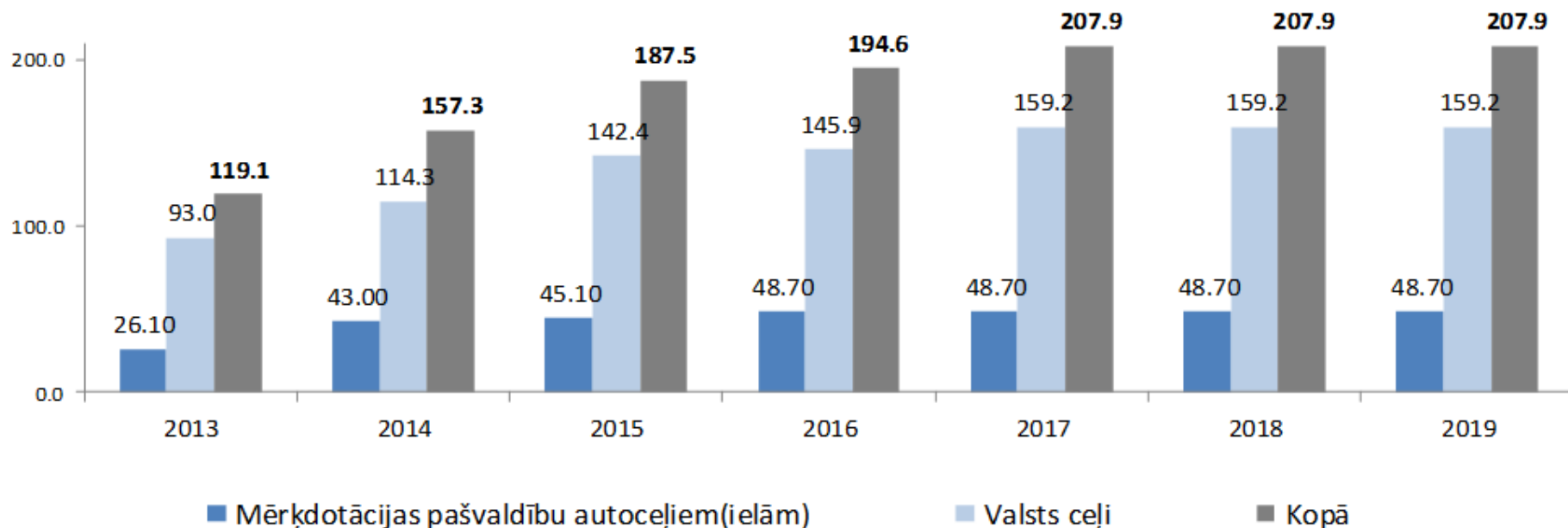
Autoceļu infrastruktūras finansēšana: 2017.gada nozīmīgākie pasākumi

2017.gada nozīmīgākie pasākumi (ietverot galvenās JPI un citus prioritārus pasākumus)					
1.Autoceļu sakārtošanas programmas 2014.-2020.gadam pasākumu īstenošana	VRP NAP 2020 TAP 2020	Izdevumi, euro	197 500 000	141 000 000	146 400 000
		Autoceļu garums, kam veikta seguma atjaunošana (virsmas apstrāde), km	497	360	396
		t.sk.			
		finansējums no valsts budžeta	63 800 000	63 900 000	68 200 000
		(no kura JPI)	9 600 000	9 600 000	9 600 000
		Autoceļu garums, kam veikta seguma atjaunošana (virsmas apstrāde) no valsts budžeta finansējuma, km	367	230	290
		finansējums no ES fondiem	133 700 000	77 100 000	78 200 000
		Autoceļu garums, kam veikta segas pārbūve no ES fondu finansējuma, km	130	130	106

Satiksmes ministrija

Autoceļu infrastruktūras finansēšana: Valsts autoceļu fonda budžets, milj. *euro*

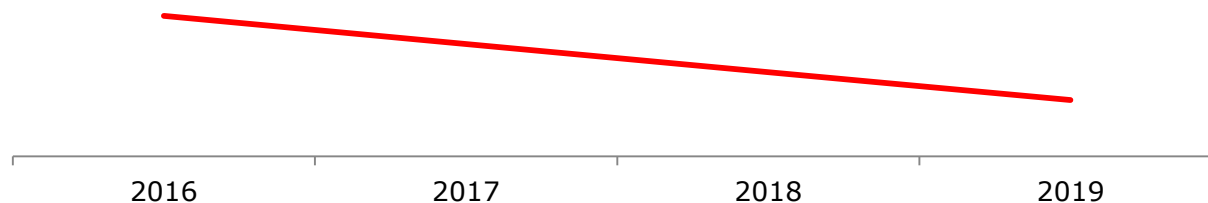

Satiksmes ministrija

Autoceļu infrastruktūras finansēšana: autoceļu stāvoklis atkarībā no pieejamā finansējuma

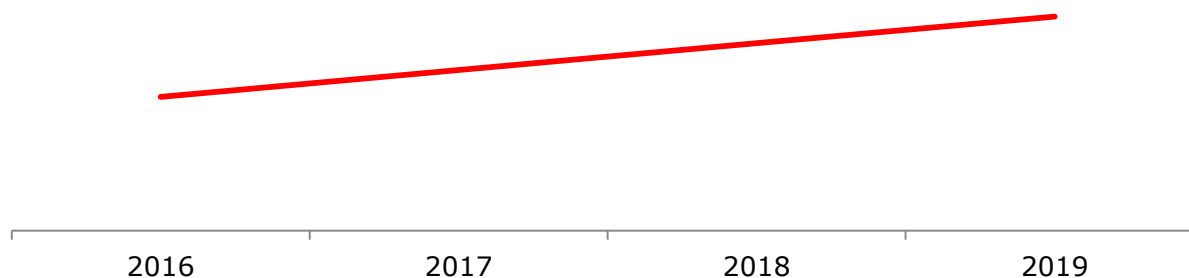
Ceļu stāvoklis, saglabājoties pašreizējam finansējumam (**370,0 milj. eiro**)

Ceļu stāvoklis, palielinot finansējumu līdz **440 milj. eiro**

Ceļu stāvoklis, nodrošinot nepieciešamo finansējumu (**673 milj. eiro**)

Satiksmes ministrija

Autoceļu infrastruktūras finansēšana: ES fondu līdzekļu apguve, 2007.-2013.gads

	Kopā, km
ERAF	452.26
KF	425.32
Kopā:	877.58

	Kopā, milj. euro
ERAF	194.87
KF	383.10
Kopā:	577.97

Satiksmes ministrija

Autoceļu infrastruktūras finansēšana: ES fondu līdzekļu apguve, 2014.-2020.gads

	Realizēti*, km	Kopā, km	Kopā, %
ERAF	59	574	10.28%
KF	150	345	43.48%
Kopā:	209	919	22.74%

	Samaksāti*, milj. euro	Kopā, milj. euro	Kopā, %
ERAF	56.20	277.03	20.29%
KF	127.20	256.99	49.50%
Kopā:	183.40	534.02	34.34%

*uz 2016.gada oktobri

Satiksmes ministrija

Autoceļu infrastruktūras finansēšana: ES fondu līdzekļu apguve, 2007.-2020.gads

	Realizēti*, km	Kopā, km	Kopā, %
ERAF	511.26	1026.26	49.82%
KF	575.32	770.32	74.69%
Kopā:	1086.58	1796.58	60.48%

	Samaksāti*, milj. euro	Kopā, milj. euro	Kopā, %
ERAF	251.07	471.90	53.20%
KF	510.30	640.09	79.72%
Kopā:	761.37	1111.99	68.47%

*uz 2016.gada oktobri

Satiksmes ministrija

2017.gada rīcības virzieni ceļu veiktspējas nodrošināšanai

- 1.Valsts, pašvaldību un komersantu ceļu tīkla kopēja izvērtēšana
2. Ceļu fonda kā speciālā budžeta atjaunošana
- 3.Ceļu lietotāju maksājumiem piesaistīta finansējuma modelis

Satiksmes ministrija

2017.gada rīcības virzieni ceļu veiktspējas nodrošināšanai

4. Aizņēmums ceļu pārbūvei un atjaunošanai

5. Nodokļu un nodevu reformas transportlīdzekļu
jomā

6. Valsts kapitālsabiedrību, kuras veic valsts deleģētu
uzdevumu, peļņas novirzīšana deleģētā uzdevuma veikšanai

Satiksmes ministrija

Dzelzceļa infrastruktūras finansēšana: regulējums

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.gada 21.novembra direktīva 2012/34/ES, ar ko izveido vienotu Eiropas dzelzceļa telpu
 - Principi un procedūras, kas piemērojamas attiecībā uz dzelzceļa infrastruktūras maksas noteikšanu
- Dzelzceļa likums
 - Ar grozījumiem, kas stājās spēkā 2016.gada 10.martā, transponētas direktīvas 2012/34/ES prasības attiecībā uz dzelzceļa infrastruktūras maksas noteikšanu
- Pārejas uz jauno tiesisko regulējumu pārejas periods – 2017.gada 3.jūlijs
 - Pārejas periodā turpina piemērot ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2011.gada 21.septembra lēmumu Nr.1/21 apstiprināto Metodiku maksas aprēķināšanai par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem
- Jauno metodiku (shēmu), pēc kuras aprēķina maksu par piekļuvi dzelzceļa infrastruktūrai AS «LatRailNet» (infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs) izstrādā līdz 2017.gada 3.jūlijam
- Komisijas 2015.gada 12.jūnija īstenošanas regula (ES) 2015/909 par kārtību, kā aprēķināt izmaksas, kas tieši radušās, sniedzot vilcienu satiksmes pakalpojumus
 - pakāpeniska regulas prasību piemērošana - līdz 2019.gada 3.jūlijam

Satiksmes ministrija

Dzelzceļa infrastruktūras finansēšana: resursu piesaiste

- Saskaņā ar Dzelzceļa likuma 9.panta otro daļu SM izstrādā un MK apstiprina indikatīvu dzelzceļa infrastruktūras attīstības plānu (stratēģiju)
 - aptver vismaz piecu gadu laikposmu
 - ir atjaunojama
- Atbilstoši apstiprinātajam plānam un LDZ (infrastruktūras pārvaldītājs) pieņemtajam saimnieciskās darbības plānam, starp SM un LDZ tiek noslēgts daudzgadu līgums
 - viena no līguma sastāvdaļām – maksājumi vai piešķirtie līdzekļi infrastruktūras uzturēšanai un attīstībai un infrastruktūras pakalpojumiem, kurus sniedz pārvaldītājiem

Satiksmes ministrija

Dzelzceļa infrastruktūras finansēšana: finansēšanas modelis

- Dzelzceļa likums paredz, ka maksu par piekļuvi dzelzceļa infrastruktūrai, kas nav apkalpes vieta, nosaka atbilstīgi vilcienu pakalpojumu sniegšanas tiešajām izmaksām
- Maksai piemēro uzcenojumus, ja tirgus situācija konkrētā pārvadājumu tirgus segmentā to pieļauj, lai pilnībā segtu radušās izmaksas. Tirgus tiek diferencēts pēc segmentiem, kuros piemēro uzcenojumus
- Tirgus segmentu sarakstā ir vismaz šādi trīs segmenti:
 1. kravu pārvadājumu pakalpojumi
 2. pasažieru pārvadājumu pakalpojumi, ko sniedz saskaņā ar sabiedrisko pakalpojumu līgumu
 3. citi pasažieru pārvadājumu pakalpojumi
- Lai pilnībā segtu radušās izmaksas, var noteikt lielāku maksu par pakalpojumiem attiecībā uz kravu pārvadājumiem no trešajām valstīm vai uz trešajām valstīm, kuru dzelzceļa tīkla sliežu platums ir 1520 milimetri
- Maksa par piekļuvi sliežu ceļiem apkalpes vietās un šādās vietās sniegtajiem pakalpojumiem nepārsniedz to sniegšanas izmaksas, kam pieskaitīta samērīga peļņa

Satiksmes ministrija

Lidostu infrastruktūras finansēšana (1)

- Gaisa transports veicina:
 - citu nozaru, jo sevišķi tūrisma, attīstību
 - ekonomikas izaugsmi
 - darbavietu skaita pieaugumu
 - IKP pieaugumu
- Aviācijas nozare Latvijā:
 - sniedz ~ 3% ieguldījumu IKP
 - nodrošina ~ 31.5 tūkst. darbavietu
 - ~ 50% tūristu izmanto gaisa satiksmi
- Latvijai savienojamība ir kritisks elements kopējās tautsaimniecības izaugsmei
- Aviācijas nozare ir stratēģisks transporta infrastruktūras elements
- Šobrīd Latvijai nav pieejami alternatīvi savienojamības transporta veidi ar Eiropu, kas būtu salīdzināmi ar gaisa satiksmi

Satiksmes ministrija

Lidostu infrastruktūras finansēšana (2)

- EK ierobežojumi KF 2007.-2013. un 2014.-2020.gada plānošanas periodu līdzekļu piesaistei, kā arī EK 2014.gadā pieņemtās pamatnostādnes par valsts atbalstu lidostām un aviokompānijām ir būtiski mazinājušas iespējas piesaistīt publiskos līdzekļus investīcijām lidostā:
 - sākotnēji netika atbalstīta publisko līdzekļu piesaiste terminālu paplašināšanai
 - 2014.-2020.gada plānošanas periodā atbalstīta ES fondu līdzekļu piesaiste tikai vides un drošības pasākumiem
 - būtiski samazināta valsts atbalsta intensitāte lidostām, kurās vidējais apkalpoto pasažieru skaits divos gados ir no 3 – 5 milj. pasažieru
 - liegts valsts atbalsts lidostām, kuru apkalpotais pasažieru skaits pārsniedz 5 milj. pasažieru

Satiksmes ministrija

Lidostu infrastruktūras finansēšana (3)

- Lai nodrošinātu pieaugošajam pasažieru skaitam atbilstošu infrastruktūru, pieaugošajām prasībām atbilstošas drošības un IT iekārtas, mazinātu lidostas darbības ietekmi uz vidi, no 2016. līdz 2036.gadam lidostā «Rīga» nepieciešams investēt 416 milj.EUR
- Jau pašlaik, finansējot no saviem līdzekļiem un piesaistot kredītlīdzekļus, lidosta «Rīga» lidostas termināļa attīstības 5.kārtas projekta ietvaros:
 - Līdz 2015.gada septembrim realizēja būvniecības pirmo posmu, paplašinot ārpus Šengenas zonu un izbūvējot trīs jaunus iekāpšanas sektorus un plašākas telpas ielidojošajiem pasažieriem (kopējās izmaksas – 15,7 milj.euro)
 - Tiek īstenots būvniecības otrais posms, kā ietvaros tiks izbūvēti papildus 19 Šengenas / ārpus Šengenas izlidošanas sektori, radītas jaunas komercplatības, izbūvētas 7 kājām sasniedzamās stāvvietas (walking stands) un 3 gaisa tilti (kopējās izmaksas – 9,1 milj.euro)
 - Uzsākta projektēšanas uzdevuma sagatavošana termināļa 6.kārtas (saistīta ar lidostas savienošanu ar Rail Baltica pievadu lidostai projektēšanai). Projektēšanu plānots pabeigts 2018.gadā. Būvniecību plānots uzsākt 2020.gadā. (plānotās izmaksas – 45 milj.euro)

Satiksmes ministrija

Paldies par uzmanību!

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
struktūrfondi un
Kohēzijas fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ